

Vita Svepet

Nr 1 / 2013

**UTBILDNING
TERAPIHUND**

**BERÄTTELSER
FRÅN VÅRA
MEDLEMMAR**

**MENTAL-
BESKRIVNING
HUND**

Medlemstidning för Vit Herdehundklubb

Styrelsen

Klubbens adress:

Vit Herdehundklubb
c/o Åberg
Bärvägen 6
961 48 Boden

Ordförande: Gunilla Andersson

ordf@vitherdehund.com
070-609 09 15

Vice ordförande: Ingela Carlsson

viceordf@vitherdehund.com

Sekreterare: Camilla Åberg

sekr@vitherdehund.com
070-230 61 56

Kassör: Elisabeth Söderström

kassa@vitherdehund.com

Ledamöter:

Jessica Jacobsson, jessica@vitherdehund.com
Annicka Barvestad, annicka@vitherdehund.com
Jill Adolfsson, jill@vitherdehund.com

Suppleanter:

MarieLouise Karlsson,
Camilla Willfors

*Har du frågor angående medlemskap, hör av dig till
medlemsinfo@vitherdehund.com. Information om
medlemskap finns på www.vitherdehund.com*

**Barvestad's Billie Jean
och Konglegrens Apple**

Foto: John-Arne Pettersen

Några korta rader...

Äntligen har kung Bore ha släppt sitt järngrepp om landet. Ja, en annan som otåligt har trampat för att få komma ut i skogen, på barmark, bland annat för att lägga spår har äntligen fått sträcka ut i markerna. Och det var inte bara jag som uppskattade detta...

Under våren har klubben haft årsmöte. Årsmötet föregicks av ett medlemsmöte där vi i grupper diskuterade mentalitet och rasprofil för vit herdehund. Livliga diskussioner fördes och det var kul att se energin flöda. Jag vill tacka för förtroendet att under ytterligare ett år mantla rollen som ordförande. Samtidigt vill jag passa på att tacka dem som lämnat förtroendeposter och dyl, speciellt Anna Jenvall som varit engagerad under flera år. Några nya personer har valts in i styrelsen – jag hälsar dem hjärtligt välkomna. Närmare presentationer dyker upp i kommande nummer. Stort tack även till Agneta Johansson som varit klubbens valpförmedlare. Platsen är vakant och vi söker hennes ersättare.

Den 20 juli är det dags för årets Rasspecial. Jag hoppas att det kommer in minst lika många anmälningar som förra året. Vi kommer att vara i Köping och ställer du inte ut så kanske du kan komma förbi och umgås en stund. Alla är hjärtligt välkomna!

Förra året bjöd arrangörerna till Bruks och IPO SM alla SBKs rasklubbar på fri rasmonterplats. Årets arrangörer gör det samma, se nästa sida. Att vara på SM är riktigt inspirerande så missa inte chansen.

/ Gunilla Andersson, ordförande

Vita Svepet nr 1/2013

Årgång 23
Utgiven av Vit Herdehundklubb.
Utkommer 2013 med totalt 4 nummer.

Utebliven tidning

vitasvepet@vitherdehund.com

**Se till att vi har din e-postadress. Alla
dina uppgifter finns på SBKs "Mina Sidor".**

Ansvarig utgivare

Gunilla Andersson,
ordförande Vit Herdehundklubb

Sammanställning av detta nummer

Jill Adolfsson, Gunilla Andersson

Material skickas till

vitasvepet@vitherdehund.com

Artikelförfattarna är till fullo ansvariga för
inlämnat material. Redaktionen svarar inte
för insänt material eller beställt material.

www.vitherdehund.com

Aktiviteter på gång

www.vitherdehund.com/aktiviteter

Sävsjöläget 2013

3-dagarsläger i Sävsjö för vit herdehundsälskare! Här finns underbara spår- och sökmarker och det är nära till skogen. Passa på att testa/träna sök, spår, rally, lydnad, barmarksdrag mm.

Datum: 9–11 maj, 2013

Tid: Samling kl 8.00 alla dagar.

Plats: Sävsjö Brukshundklubb

Kostnad: 600 kr för alla dagar eller 200 kr/dag. Frukost, lunch, fika, hyra av klubbstuga, planer ingår. Kvällsmat/grillat och dryck står man själv för.

Anmälan: Senast den 5 maj, skicka e-post till Eva-Lena Strömberg, elstromberg6@hotmail.com.

Vallning – Prova-På-Dag

Datum: 1 juni, 2013

Tid: Start kl 11.00

Plats: Häckeberga på Svenska Herdeskolan. Genarp, Skåne.

Pris: 450 kr/ekipage

Anmälan: Hör av dig omgående till Jessica Jacobsson, jessica@vitherdehund.com

Rasspecialen 2013

Officiell rasutställning för vit herdehund.

Datum: 20 juli, 2013

Plats: Köping

Domare: Yvonne Brink

Du kan nu anmäla dig på klubbens webb.

Vi söker bemanning av vår ras-moter på årets Bruks & IPO SM!

Årets SM äger rum den 24-25 augusti på Mantorp Travbana, Östergötland.

Vi behöver ett antal personer som kan hjälpa till under helgen med iordningställande av monter (tält etc) och som tillsammans med hund beman-
nar montern under lördagen och söndagen. Det vore bra om vi får ihop ett gäng som kan avlösa varandra.

Såväl monterpersonal och hundar behöver vara skottsfasta eftersom skott förekommer! Informationsmaterial tillhandahåller klubben.

Är du intresserad av att hjälpa till, hör av dig till Gunilla Andersson, gunilla@vitherdehund.com

Söndagen den 13 oktober arrangerar Bjuvs BK MH för vit herdehund tillsammans med Kennel Bring It On.
Är du intresserad, ta kontakt med Jill Adolfsson på 0708-37 98 84

Utbildning till terapihund

Cinzia är en pigg och sprallig vit herdetik, född i januari 2009. Hon är uppvuxen i flocken hemma på östra Öland tillsammans med mormor Fleet Wood Mac's Cariña, morfar Hoss och mamma Arwen. Pappa Akhiro vom Altvilstal har varit och hälsat på sin dotter vid ett par tillfällen. Flocken utökades för två år sedan med Darling.

Text & foto: Charlotte Barvestad

Cinzia är en härlig blandning av Arwen och Akhiro, smart, full av påhitt, kreativ, envis, orädd, arbetsvillig, mattegris men samtidigt med en portion vänlig integritet. Redan från valpstadiet har hon fått följa med mig på hundkurser som jag har inom ramen för min verksamhet som hundinstruktör. Det har inneburit allehanda träning på olika platser, skiftande miljöer och med många olika hundar och människor inblandade.

Mellan varven har vi varit ute i utställningsringen och sprungit vänstervarv. Det har gett en hel del framgångar med ett 25-tal ck i Sverige, Danmark och Norge. Nio BIR och tio BIM, Norskt och Danskt Championat och sju svenska cert finns bland meriterna på utställningsfronten. Men de vita herdehundarna är som bekant en arbetande ras och vad gör man när matte tycker att det är dötramsigt att köra lydnad? Inte för att flockmedlemmarna inte kan lydnad, det kan de, utan för att matte inte gillar det som det är upplagt och vägrar att marschera ut på appellplanen.

Som av en händelse uttryckte en av mina kunder stort intresse och nyfikenhet för terapihundar och utbildning till det för ca två år sedan. Efterforskningar gav vid handen att utbildningen fanns i Stockholm och Göteborg och att den gavs genom Svenska Terapihundsskolan och Hundens Hus. Kunden var sugen på att gå utbildningen med sin trevliga hanhund men var inte lika sugen på att åka till Stockholm en gång i veckan under ett år. Följden blev att jag pratade med Sara Karlberg på Terapihundsskolan och vi beslöt att

vi träffas vid första bästa tillfälle. Efter att ha suttit pratat under en eftermiddag hade vi bestämt att en utbildning skulle starta i Kalmar/Öland och att jag skulle hålla i den. Min lärarutbildning och erfarenhet av att undervisa i betendevetenskap och min instruktörsutbildning skulle komplettera kompetenserna som redan fanns i SvTH. Det var också uttalat att jag omgående skulle utbilda en av mina egna hundar.

I september 2011 startade första klassen sin utbildning här på Öland och andra klassen drog igång i januari 2012. Nu började ett nytt liv för Cinzia som fick träna med båda klasserna. Hon var lagom gammal för att ha hunnit lugna ner sig efter sin något turbulent unghundstid och jag upplevde henne som balanserad i bemötandet av människor, vilket är en fördel.

Utbildningen innehåller mycket hundträning, ibland av lite speciellt slag. Här gäller det att förstå att det inte är farligt om någon tappar en plastbricka med bestick med buller och bång precis bakom svansen, att det kommer saker flygande över huvudet eller att det kommer personer med ett taskigt kroppsspråk som skriker och bråkar och knuffar på föraren. Med hennes mh i minnet undrade jag lite hur det skulle gå med rädsorna men eftersom jag inte uppfattar henne som mh:t beskriver, hade jag gott hopp om att det inte skulle bli för tufft. Det har gått alldeles förträffligt, Cinzia har varit jätteduktig. Vad då rädsor? Ett snabbt ögonkast om något kommer farande genom luften över huvudet,

inget hukande eller lugnande signaler. Oväsen, inget att bry sig om det heller, gaphalsar som kommer stormande, "säg till om du vill ha hjälp matte, jag avvaktar". Hårda kramar av främmade människor är ok. Hon har varit helt stencool. Jag är övertygad om att det man ser i henne är morfar Hoss coolhet. Förutom alla konstiga miljöträningar vi gör med hundarna ingår en hel del lydsträning.

Att gå fint i koppel vid sidan är ett måste, alldeles oavsett om det är bredvid föraren eller någon annan, om det är bredvid en rullstol eller en rollator, om det går fort eller i sakta mak (Agda 95 år går inte fort...). Ett ryck i kopplet kan få Agda att falla, orsaka frakturer eller att rullstolen välter,

hemska tanke! Trettio minuters promenad i långsamt tempo utan paus är inget ovanligt för en terapihund och efter en sådan promenad brukar hunden behöva en stunds vila. När vi kommer ut till en avdelning kan jag som förare behöva gå fram till boende och/eller personal och prata. Då måste hunden sitta/ligga kvar där jag har anvisat tills jag kommer tillbaka, oavsett störningar som kan inträffa. Här pratar vi tidsrymder på mer än fem minuter och jag kan då behöva vara utom synhåll.

På avdelningar kan det ibland ligga smaskiga saker på golvet, t ex matrester, chokladbitar och medicin. Självklart får ingen hund ta upp och äta det som de hittar, det kan ju

innebära livsfara för hunden. Alltså tränar vi mycket på att bortse från att golvet kan vara täckt med läckerheter. Apportering av föremål av tre olika slag är ett krav på alla terapihundar. De ska kunna apportera och lämna av där den blir anvisad av mig som förare. Och den ska givetvis hålla i föremålet tills den får anvisning om något annat. Här blev det lite problem eftersom Cinzia inte gillade att apportera och gripa tag med munnen. Klickern, omvänt lockande och mamma Arwens demonstrationer övertygade Cinzia om att det är rätt så lätt att ta upp prylar med munnen och bära omkring dem. När hon väl började lyfta upp prylar med munnen behövdes det egentligen bara ett misslyckat försök med omvänt lockande så ramlade polletten ner. Nu hämtar hon glatt och villigt det mesta jag ber henne om. Det är egentligen bara ren metall som hon fortfarande inte är helt bekväm med.

Inkallning är ett annat viktigt moment, det ska ske omedelbart, precis som i lydnad. Ibland kan det tänkas finnas en massa störning på vägen men hunden ska ändå bege sig utan dröjsmål till föraren. Vi har haft en del häftiga träningar med upp till åtta hundar samtidigt (både hanar och tikar) som vi har placerat ut huller om buller, förarna flyttat sig ca tjugo meter bort och så har vi kallat in samtidigt. Första gången bad jag en stilla bön att det inte skulle utbryta hundslagsmål när alla möttes i en salig röra men det gick helt fantastiskt bra. Alla hundar hade vid det laget förstått att det var till föraren som gällde även om man blev tacklad på vägen av någon som var snabbare eller korsade vägen. Budföring ingår ju i bruks och i terapiarbetet ska hundarna kunna skickas fram till en annan person. Alltså tränar vi även det, liksom "Före", "Bakom" och lite annat smått och gott.

De som har varit inne på äldreboende vet att det oftast är oerhört trångt i rummen, möblerna står tätt. Här gäller det att hundarna har bra balans och kroppskontroll och att man som förare kan manövrera dem dit man vill. "Stå, stå kvar" är ett väldigt användbart kommando när hundens bakdel är farligt nära den tjusiga arvegodsvasen som står på golvet. Jag lovar att hjärtat slår dubbelslag när man inser att katastrofen är ett par cm bort. Och att man tackar sig själv för att man tragglat att få hunden att stanna omedelbart utan att man vrålar. Vad det gäller den här biten kan jag tycka att det är en fördel att ha tränat sin hund i agilitet och rallylydnad för kroppskontrollen och smidighetens skull.

Själva kör vi ofta en massa övningar i kroppskontroll på promenaderna och i trädgården. Balans och kroppskontroll tränar vi också bland halmbalarna i stallet. Det kräver sin hund att balansera på en halmbal som ligger öppet i tredje lagret underifrån. Hur man får dem dit? Köttbullar. En bit köttbulle nertryckt i halmen så att man måste stå på balen för att komma åt den eller köttbullebiten intryckt i väggen så att man måste komma upp i höjd, d.v.s. stå på en

halmbal, för att nå den. Sedan är det mängder med andra moment som hunden ska klara av och som vi tränar mycket på. Hälsa artigt, ta godis fint, tricks av olika slag, ligga på sidan på kommando (död hund, vårt signalord är "pang") och mycket mer.

All inlärning och träning sker med positiv förstärkning och hela tiden är vi mycket observanta på hundens reaktioner. Minsta tecken på stress eller obehag så är det paus, eventuellt avbryta för dagen, och sedan backa träningen. Hundarnas väl och ve är det som står i främsta rummet hela tiden. Alltid. Hundarna ska kunna lita på oss förare till hundratio procent att vi alltid skyddar dem och ser till att de mår bra och får en bra lön för jobbet. Allt för att hundarna ska göra ett bra jobb när det är tacks på.

Cinzia visar en enorm arbetsglädje, hon verkligen älskar sitt jobb, kanske allra mest att jobba med funktionshindrade barn. Allra roligast är det om det handlar om att aktivera folk eller att få göra tricks. Hon gillar inte lika mycket att bara vara klappehund, action är roligare. Det är ju Cinzia i ett nötskal, det ska helst hända något kul hela tiden. Men det hindrade inte att hon låg väldigt stilla i sängen hos en dam som var döende. Hon smög upp och la sig försiktigt där jag visade och placerade hakan i rätt position (jag visade det också). Där låg hon och rörde inte en fena när dottern tog sin mammas hand och la den på Cinzias hals. Och så låg de i ca fem minuter. Jag hoppas att det gav den gamla damen lite trygghet och ro, det gav definitivt tröst till dottern.

I somras mötte vi Max, liten kille som har drabbats av det mesta en människa kan drabbas av. Cinzia älskade Max och han visade positiv respons på henne. Vi ser fram mot nästa sommar när Max kommer tillbaka till Eriksöre. Då ska vi ut och gå fint vid rullstolen igen, och ta i de mjuka tärningarna, och hoppa över Max ben, och vinka, och lägga hakan i Max knä, spela Yatzy, och göra en hel massa andra underbara saker med en liten kille som inte kan själv kan busa omkring i gröngräset på sommaren. Innan Max kommer tillbaka till campingen till sommaren ska vi hinna göra utbildningen till läshund enligt READ-konceptet och förhoppningsvis börja jobba med några brukare.

Terapihunden gör skillnad!

En solskenshistoria

Vid vår dagliga långpromenad i förrgår sprang plötsligt Bubben iväg långt ut på en snöbelagd åker, ok tänkte jag, inte något ovanligt.

Text & foto: Peter Rugerup

Vid vår dagliga långpromenad i förrgår sprang plötsligt Bubben iväg långt ut på en snöbelagd åker, ok tänkte jag, inte något ovanligt. Jag fortsatte promenaden medveten om att han alltid kommer tillbaka till mig, men det gjorde han inte denna gång. Smått orolig vände jag tillbaka där jag såg honom senast. Och långt ute på samma åker ser jag honom kramsande och gnyende. Han kom inte när jag ropade, vilket han alltid annars gör. Jag pulsade ut ett par hundra meter för att se vad problemet var. När jag kom fram till min kompis visade han mig på en dräneringsbrunn som var halvöppen. I brunnen som lyckligtvis var frusen ser jag en

hare liggande. Jag trodde den var död. Men plötsligt klippte den lite svagt med öronen. Brunnen var ca 1,5 meter djup så jag fick återvända till skogen för att söka efter en pinne eller dyl, allt medan Bubben vaktade brunnen. Hittade en pinne med en klyka på toppen, återvände till brunnen och med gemensamma krafter lyckades vi få upp den lilla haren. Den var väldigt medtagen så jag försökte hålla den innanför min jacka. Men Bubben hade andra tankar, "jag kan slicka den torr och varm" tänkte han. Vi bar haren över fältet in i skogen för att inte rovfåglarna skulle komma åt den. Vi lade den under en tät buske. Bubben fortsatte att slicka på haren, den började röra på sig lite mer. Bubben och jag fortsatte vår promenad. En timme senare på vår väg hem ville vi kolla om haren levde. Vi gick fram till busken där vi lämnat den. Därifrån såg vi små harspår som ledde in i den djupa skogen, snacka om att min kompis (BUBBEN) är en hjälte. Det som kunde blivit en tragedi blev istället en solskenshistoria tack vare min bästa kompis. Det är svårt att inte älska en sådan individ. Man bara gör det.

Kram från Bubben och Peter

Mentalbeskrivning hund

MH beskriver de beteenden, som genom forskning, visat sig vara starkt ärftliga. Under ett MH går hund och ägare igenom en bana med olika moment där dessa beteenden dokumenteras.

Källa: SBK Foto: Gunilla Andersson

Alla hundägare med hundar registrerade i SKK har möjlighet att anmäla sin hund till MH och de ger hundägaren en bra bild av vem hunden är i andra änden av kopplet. Rätt att delta har även oregistrerad hund som ska provas i verksamheten för samhällsnyttiga hundar, efteruppvisande av intyg från utbildaren.

Svenska Brukshundklubben är en föregångare när det gäller att utveckla tester för att få bättre kunskap om hundars mentalitet. Resultaten från våra tester hjälper inte bara uppfödare att förbättra sitt avelsarbete utan också forskningen att förstå hundars mentalitet.

MH har också rönt ett stort intresse utanför Sverige. MH är inget test där hunden blir godkänd eller underkänd, utan är en beskrivning som protokollförs. Här nedan kommer lite info om vad varje moment innehåller och vad som kollas. Har du aldrig varit på ett MH, så rekommenderas det starkt att åka iväg och vara med på minst ett innan din hund ska genomgå ett själv.

Kontakt/socialitet

Beskrivaren iakttar hundens reaktioner via kontakt och samarbete med en främmande människa. Man tittar också på hur hunden låter sig hanteras av en testledare.

Lek/lekfullhet

Beskrivaren tittar på hundens vilja att samarbeta med en människa genom att titta på lusten att jaga ifatt och gripa en trasa samt hur engagerad den är i leken.

Jaktlust/Förföljande

Beskrivaren tittar på hundens intresse att följa efter bortflyende föremål, hur snabbt den startar och vad den gör med föremålet när den hittar det.

Aktivitet

I momentet aktivitetsnivå tittar beskrivaren på hur hunden beter sig i ett passivt tillstånd, där ägaren står helt still med hunden kopplad. Här reagerar hundar olika, men önskvärt är att hundar kan koppla av i en passiv situation trots att den har varit aktiv precis innan.

Nyfikenhet/intresse

Beskrivaren tittar på hundens nyfikenhet, vilja och mod att lämna sin ägare för att undersöka det som nyss hänt och eventuellt vara aktiv med vad som kan ha uppfattats som skrämmande. Man beskriver även hundens intresse för att inleda eller besvara lekinvit med en funktionär på avstånd från ägaren.

Skott

En ljudkänslig hund mår inte bra i dagens bullriga samhälle och hundar som är skottträdde eller skottberörda för ofta över denna rädsla till sina avkommor. För användning i avel och vid utbildning är det viktigt att hundarna inte är skottträdde. På ett MH beskriver man om hunden är skottberörd både under lek med ägaren och i passivt tillstånd.

Rädsla

Det kan vara rationellt för hunden att bli rädd om den utsätts för ett plötsligt hot, som i ett moment då en overall plötsligt dras upp framför hunden. Det är också viktigt att rädslan släpper när överraskningen/hotet upphör och att hunden slappnar av och kanske till och med visar nyfikenhet för det som skett. Detta, samt hur mycket stöd hunden söker från sin förare, tittar beskrivaren på i flera moment.

Hot

I det här momentet använder man funktionärer utklädda till spöken för att se hur hunden reagerar på okända hot som långsamt närmar sig hunden. Beskrivaren tittar på hur hunden står emot hotet, om den vill försvara sig eller sin förare, samt om hunden visar intresse att undersöka spökerna efter att dessa slutat agera hotfullt.

Mentalbeskrivning, ur en valpköparens synvinkel

För mig är det viktigt att göra MH med mina hundar. Varför? Det finns många anledningar, en av de viktigaste är givetvis för att uppfödaren ska kunna utvärdera sitt avelsarbete, men sen så är det också så himla kul!

Text: Lisa Stenberg

Men det blir inte alltid det blir som man tänkt sig och trott. Ofta blir det flera överraskningar. Som husse/matte får man verkligen chansen att se hur ens egen hund reagerar i olika situationer och framförallt hur pass bra den kan avreagera.

När jag skulle göra MH för första gången med min hund, Beya, så var jag totalt grön inom området. Hade dålig koll på hur det fungerade. Jag ringde runt till flera av brukshundklubbarna som fanns närmast och de rekommenderade mig (som tur var!) att först åka ut och titta på ett MH för att se hur det gick till. Det var jag glad för att jag gjort

när det sen var min och Beyas tur. Oj vad nervös jag var! Men tack vare att jag gått med och tittat på ett MH innan så visste jag att min absolut viktigaste uppgift var att lyssna på vad testledaren (TL) hade att säga.

Mitt starkaste minne från Beyas MH var från ett av momenten alldeles i början då TL kastar iväg trasan och att TL själv sen ska börja leka med hunden. Jag visste redan innan att det var ett moment som Beya inte skulle samarbeta särskilt mycket på då hon för det första inte kampade med någon annan än mig och för det andra inte var särskilt förtjust i män och vår TL var just – en man. TL slänger iväg

trasan och Beya springer efter och tar den direkt, precis som hon gjort innan när hon kommit till mig och kampat. Men denna gång är det TL och inte jag som kallar på henne. Hundens reaktion? Hon tvärnitar, stirrar på TL, spottar demonstrativt ut trasan, går och ställer sig bredvid mig och bara blänger på den stackars testledaren som gör allt han kan för att hon ska komma till honom och leka. Man kunde riktig se hur Beya tänkte "aldrig i livet, leka kan du göra själv". Jag kunde inte göra annat än att skratta.

När vi kom till momentet där man kollar jaktlusten så var jag helt 100 procent säker på att Beya skulle dra iväg som en avlöning efter "haren", hon har väldigt stor jaktlust min lilla fröken. Gissa om jag blev förvånad när hon inte ens tittade efter den! Beya är inte, och har aldrig varit, en särskilt tuff hund. För mig som hundägare var det spännande att se hur hon löste alla problem hon utsattes för denna dag. När det var dags för det sista momentet, skott, så var jag än mer nervös. Hur skulle hon klara av det? De belastas ju ändå en hel del under banan och när de väl kommer till sista momentet så gäller det att de klarar av att skaka av sig räslorna från innan (om de haft några). Hon var lite trött och lekte inte så vidare intensivt, men trots allt så reagerade hon inte på skotten och det var jag väldigt nöjd med.

Jag fick lite blodad tand för det här med MH och gick med på flera bara för att jag tyckte det var så kul. När det var dags att gå med min andra hund Troja två år senare, så hade jag lite mer kött på benen och kunde banan mer eller mindre utantill. För min del fortsätter intresset för

hundens mentalitet att växa och jag tycker det är superviktigt att så många som möjligt gör MH med sina hundar. Jag själv är nu utbildad B-figurant och planen är väl att så småningom även vidareutbilda mig till A-figurant. Det är på oss hundägare som ansvaret ligger att se till att vi mentalbeskriver våra hundar, så att vi kan få en bild av hur rasen utvecklas mentalt. Jag anser också att en stor del ligger på uppfödarna att informera sina valpköpare om vikten av att utföra dessa test, dra ihop en hel kull och mentalbeskriva dem samtidigt, det är jätteroligt att se skillnader/likheter mellan kullsyskon! Både för valpköpare och uppfödare.

När jag går in och tittar på svenska kennelklubbens avelsdata blir jag faktiskt både ledsen, arg och framförallt rädd. Antalet mentalbeskrivna vita herdar är skrämmande lågt. Varför frågar jag mig? För dåligt engagemang från uppfödarnas sida? För lite intresse från valpköparnas sida? Jag hoppas verkligen att det blir en drastisk ändring i statistiken på antalet mentalbeskrivna hundar framöver. Hur det än är så förmodar jag att vi alla månar om vår ras och därmed vill se den utvecklas åt rätt håll. Med det kan jag inte nog påpeka hur viktigt det är att få fram all statistik som är möjlig för att se hur utvecklingen går, i slutändan är det ändå bara DU som valpköpare som kan påverka den statistiken genom att genomföra MH och HD/ED röntga just din hund. Och som jag sa tidigare, att gå MH med sin hund är faktiskt jätteroligt!

Nedan är en sammanställning från Avelsdata på antal födda vita herdehundar och hur många som genomfört MH.

Sammanställning per år	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antal födda	97	109	88	77	167	125	162	88	148	16
Känd mental status	23	50	27	38	58	34	34	11	-	-
varav - hanar	9	24	14	18	30	19	16	4	-	-
- tikar	14	26	13	20	28	15	18	7	-	-
Beskrivaren avbryter	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ägaren avbryter	1	-	-	1	3	-	1	-	-	-
Avbrutit MH (före 2002-07-01)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oacceptabelt beteende	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ägaren avstår skott	1	1	-	-	2	2	-	1	-	-
Avsteg från avreaktion	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-

Reds anmärkning: Uppgifterna från Avelsdata är hämtade 29 april 2013. Avelsdata hittar du på Svenska kennelklubbens webbplats. Det är gratis, det enda du behöver göra är att skaffa inloggningsuppgifter.

Heidi och matte på sökträning.

Min hjältinna!

Jag packade rygsäcken full med mat och fika till mig och hundarna på morgonen och såg fram emot en härlig promenad i skogen med fikauppehåll.

Text: Mari Landelius Foto: Annicka Barvestad

Jag åkte till Lunsenskogen och parkerade på parkeringen i anslutning till skogen. Jag tog ut hundarna och började följa skylten mot Lunsentorpet som ligger djupt inne i skogen där jag tänkte att vi skulle stanna och rasta. Det är 5 km kuperad vandring till torpet och jag har gått vändan många gånger förut. Det var svårt att ta sig fram i skogen denna dag eftersom det var bitvis mycket snö och is och hala gångbroar som leder över sankmarker och bergshällar. Det är dock en bra träning för hundarna att balansera på smala gångbroar och klättra upp och ner för berghällar.

Det stärker alla muskler och hundarna får upp en bra balans. Efter ca 2 timmar så var vi framme vid torpet och jag plockade fram matsäcken och hundarna glufsade i sig sina måltider och jag fikade och kopplade av och njöt av stunden med mina fina hundar. Efter en liten stund var det dags att gå tillbaka och vi började gå.

Jag gick och filosoferade i ca 1 timme, och rätt som det var så kom vi inte fram eftersom terrängen var jättesnårig och det var flera omkullfallna träd och snön var djup. Jag tittade mig runt omkring och insåg att jag måste ha gått vilse. Det fanns inga spår i snön förutom mina egna och hundarnas. Jag hade ingen som helst aning var vi var.

Heidi och Killen (mitt senaste tillskott welsh springerspaniel) tittade på mig och såg förundrande ut. Jag sa åt Heidi i en bestämd ton att GÅ TILL BILEN! Hon tvärvände och gick åt motsatt håll mot mitt eget val. Jag kände att det här är nog inte riktigt rätt utan hon kommer att leda oss tillbaka till torpet igen men jag tänkte att då får vi börja om därifrån. Efter ca 30 minuter så var vi ute på rätt vandrings-

led igen och jag drog en suck av lättnad och berömde Heidi massor och fortsatte upprepa att hon skulle gå till bilen. Jag sa åt Heidi att gå före mig på en isig smal gångbro och försökte att hålla Killen efter Heidi. Killen drar till i koppellet och hoppar ner mot kanten av den istäckta sankmarken och jag tappar balansen och ramlar av bron. Isen brister och jag känner hur iskallt vatten sipprar in. Heidi hoppar efter och hamnar på isen en liten bit ifrån mig och isen bär henne. Hon närmar sig mig krypandes.

Jag försöker att ta mig upp men isen går sönder när jag försöker att häva mig upp. Jag var inte särskilt graciös eftersom jag hade termobuxor stövlar och ryggsäck på mig (jag är iof inte ens graciös i gympakläder heller...). Botten var sanktmark och det gick inte att få fäste. Jag sträcker mig efter Heidi och kopplar loss henne från linan och skriker åt henne att sticka därifrån. Jag var livrädd att isen skulle brista under henne. Killen står storögd och skällandes vid kanten och vet inte hur han ska förhålla sig till det inträffade stackarn. Heidi vägrar att lämna mig fast jag blir arg på henne. Hon kryper närmare och jag försöker knuffa bort henne. Hon är orubblig och hon tänker inte lämna mig. Jag tar då tag i hennes päls och hon hjälper mig att dra mig upp på isen. **VILKEN OTROLIG INSATS! GUD VAD JAG ÄLSKAR DENNA HUND!** Dyngsur och luktandes av kloakvat-tenlukt så fortsätter jag med en lättad Kille och en fortfarande kolugn Heidi. Killen har jag i koppel och Heidi går lös bredvid mig. Hon trycker sig tätt intill mig och fast hon har hela skogen att springa på så väljer hon att vara nära mig.

Efter ca 500 meter så ramlar jag igen (jag var inte berusad) och vrider till foten. Jag hör hur det knakar och förstår att nu har något hänt. När jag försöker resa mig så bär inte högerfoten mig, och benet och fotleden smärta. Jag lyckas till slut att resa mig upp och försöker hitta något att spjåla benet med, men självklart så hade jag inget att tillgå. Jag fick bita ihop och min ända tanke var att jag måste ta mig ut till vägen genom denna svårframkomliga terräng på något sätt.

Jag ringde min sambo och samtalet kunde inte kopplas fram förstås. Det var något fel i anslutningen. Då SMSade jag honom att jag kanske hade brutit benet eftersom det verkligen kändes så. Han ringde upp omgående och jag försökte förklara var jag befann mig och hur han skulle ta sig dit. Efter en liten stund ringde han upp igen och sa att han lämnat jobbet tillsammans med en snäll kollega för att hjälpa mig och det kändes så skönt. Jag fortsatte dock min vandring mot bilen ömsom linkandes, hoppandes och åkandes på rumpen. Jag kände att jag måste röra mig eftersom jag var så kall och jag började må illa. Det blev många vilopausar och varje gång foten hamnade lite snett så gjorde det så ont att jag skrek högt. Heidi gick hela tiden lugnt och fint vid min sida och hon stannade och lade sig ner tätt intill mig varje gång jag pausade. Det kändes som att hon

ville hålla mig varm. Killen ville bara hem stackarn och han försökte att skynda på genom att dra lite extra i koppellet vilket var enormt påfrestande även om han menade väl. Han tänkte väl att om matte bara ökar på takten lite så går det snabbare.

När jag hade linkat några kilometer så visste jag att min sambo snart måste vara framme så jag släppte hundarna och sa leta husse. Husse och kollegan var då endast en bit bort och hundarna sprang glatt och hämtade husse och kollegan. Jag fick hjälp till en plats där jag skulle vänta. Kollegan tog Heidi i koppel och Matz tog Killen för att gå och hämta bilen och köra lite närmare mig så att jag slapp gå ytterligare. Heidi följde lugnt och tryggt med fast hon aldrig tidigare träffat husses kollega tidigare. Hon visste att allt skulle ordna sig nu, och hon gick lugnt och fint i koppellet med en främmande människa. Killen tyckte det var skönt att få se husse efter denna promenad.

Killen berättade ivrigt för husse vilket äventyr vi hade varit med om på hans alldeles speciella skällandes sätt. Matz (husse) ville köra mig direkt till akuten men med tanke på att jag luktade kloak så ville jag hem och duscha först. Hemma såg jag att foten var svullen och bestämde mig då för att åka in till akuten. Efter 2 rtg och många timmars väntan så kunde man konstatera att flera ledband gått helt av både på insidan och utsidan av foten så nu är det kryckor, högläge, vila, bandagering och sjukgymnastik som gäller. Jag är glad att jag slapp gips.

Jag vill tacka **DIG UNDERBARA HEIDI** av hela mitt hjärta för vad du gjorde för mig under denna mardrömspromenad. Jag kommer aldrig att glömma det! Jag vill också be om förlåtelse för att jag skrek på dig. Jag älskar dig gräns- löst! / Matte

Vill du bidra?

Vi är otroligt glada för det material vi får in och stort tack till de som hjälper till att bidra med artiklar. Är det något speciellt du vill ska finnas med? Kontakta oss!

E-post: vitasvepet@vitherdehund.com

Nytt gällande avel

Från och 1 maj 2013 ska avelsdjur vara testade för DM (Degenerativ Myelopati) om kullen ska hänvisas genom klubben.

Väldigt kort om DM

Degenerativ myelopati är en neurologisk sjukdom som drabbar ryggmärgen och ger upphov till neurologiska symptom som svårighet att samordna rörelser i bakbenen, svaghet i bakbenen och känselbortfall. Symptomen är tilltagande men inte förknippade med smärta. De flesta hundar som utvecklar sjukdomen är äldre än 8 år. För närvarande finns det ingen behandling eller botemedel. Sjukdomen finns hos flera raser. Anlagsbärare finns även hos vit herdehund.

Forskningsprojekt pågår på SLU.

Att vara bärare av anlag betyder inte att hunden är sjuk eller kommer att bli sjuk! Bärare av dubbla anlag löper risk att utveckla sjukdom men det finns endast ett fåtal vita herdehundar som har drabbats. I Sverige finns ännu inget bekräftat fall.

Att tänka på som uppfödare!

Som uppfödare har man alltid ett stort ansvar när det gäller att inte reducera den genetiska variationen inom rasen. Det är därför viktigt att inte bara använda djur i avel som är fria utan även bärare – på ett kontrollerat sätt. Målet bör vara att undvika kullar med sk dubbelbärare.

Vilka behöver testa sina hundar?

Rekommendationen är att testa djur som kommer att användas eller används i avel. Information har gått ut till uppfödare och ägare till hanhundar på klubbens hanhundslista.

Hur ser det ut idag?

Utifrån testresultat som kommit klubben till del ser det idag ut enligt följande.

	Antal testade	% av testade
N/N	43	61%
N/DM	27	38%
DM/DM	1 (frisk)	1%
Totalt testade	71	

Har du testat din hund – kontakta avelsrådet!

Vi vill gärna hålla oss ajour om hur det står till i rasen så att vi kan följa utvecklingen.

Vi passar samtidigt på att hänvisa till SKKs grundregler §2. Avelsetik.

/ Avelsrådet

Valphänvisning

Klubbens valphänvisning hittar du på vår webbplats. Listan uppdateras efterhand nya valpkullar anmäls. De kullar som finns där uppfyller rasklubbens rekommendationer för val av avelsdjur. Mer information finns på:

www.vitherdehund.com/uppfodare/valphanvisning

Följande gäller för valphänvisning genom Vit Herdehundklubb

Uppfödaren ska;

- följa och vara väl förtrogen med SKKs grundregler,
- vara medlem i VHK,
- vara väl insatt i och följa rasklubbens rekommendationer och hälsoprogram.

Föräldradjuret ska;

- ha genomgått mentalbeskrivning (MH),
- vara höftledsröntgade (HD) med godkänt resultat, dvs A eller B*,
- ha röntgade armbågar (ED) med resultatet utan anmärkning, 0*,
- vara utställda vid officiell utställning med minst 2:a pris i kvalitet (eller motsvarande)
- ha uppnått en ålder av 24 månader vid första parningstillfället.

**Dispens kan ges gällande HD (grad C) eller ED (grad 1) hos hund om denna är obesläktad med övrig population och anses kunna bidra till att bredda avelsbasen. Ansökan om dispens ska i god tid före parning vara klubben tillhanda.*

I övrigt gäller också, att;

- en enskild avelshund, hane/tik, ej lämna mer än 35 valpar under sin livstid.
- försöka bredda avelsbasen genom att ej para hundar som är närmare släkt är 6,25%, dvs kusinparning.

Registrering av valpar i SKK

För att få registrera en kull med vit herdehundvalpar i SKK krävs från och med 1 januari 2010 att föräldrarna har officiell höftledsstatus samt känd mental status. Känd mental status får alla hundar som har startat på ett MH och där föraren inte själv bryter beskrivningen. Bryter beskrivaren så har hunden känd mental status.

*I enlighet med SKKs grundregler ska giltigt resultat av höftleder samt känd mental status föreligga **före** parning.*

Min första vita herdehund, Läkerol

Jag gick och tränade lydnad och sök med min schäfer och det var där jag stötte på den första vita herdehunden Dino Vom Selberg och hans ägare Benite Eden.

Text & foto: Mervi Harria

Vi gick på några kurser tillsammans och var även ute och tävlade lydnad tillsammans. Det var då jag fick upp ögonen för rasen – Dino var så himla lugn, fin och samarbetsvillig. Tyckte verkligen att han var en sådan underbar hund.

Sen kom dagen då min schäfer gick och skadade sig, skulle inte hålla för träning och tävling i bruks längre. Det var ett hårt slag för mig. Började fundera på att köpa en till schäfer men tänkte om att man kanske skulle ta och prova på en annan ras och kom att tänka på Dino. En vit herdehund – tänkte att de borde vara rätt så lik schäfer i sättet. Jag hade bar haft schäfrar tidigare.

Så jag kontaktade Dinos ägare och frågade om hon skulle ha valpar efter honom, men då var det inte aktuellt. Det gick ett bra tag så en dag hörde hon av sig och sa att snart fanns det en kull efter honom – om jag var intresserad. Och det var jag fast jag hade egentligen lagt den tanken lite åt sidan. Så funderade jag fram och tillbaka, men åkte iallafall och tittade på valparna. Som ni vet så är de ju helt omotståndliga. Vita, gulliga, ulliga, små sötisar. Så det blev en vit herdehund och på den vägen är det.

Så kom dagen då vi äntligen fick hem den vita, söta valpen. Hon anpassade sig snabbt till sitt nya hem, lite pip på nätterna bara och hon blev rumsren väldigt snabbt. Hon tuggade aldrig sönder några saker, men däremot så var mattes armar väldigt lockande att bita i. Alla dessa vassa små tänder – aj, säger jag. Hon var en livlig valp, hade mycket bus och hyss för sig och var väldigt skällig.

Efter en tid var det dags att börja valpkurs. Det var inte det lättaste att ha tre kullsyskon på samma kurs och få dem förstå att det var inte bara lek och bus som gällde. Men till sist så började de förstå att när man är på appellplan då ska man inte leka med varandra.

Vi fortsatte med kursandet, det blivit rätt mycket kurser. Valpkurs, fortsättningskurs valp, grundlydnad, brukslydnad, tävlingslydnadskurs Lkl 1 och 2, spårkurs, rallylydnad nybörjare och sökkurs.

Ville testa lite olika grenar för att se vad hunden har mest anlag för och gör det som är roligt för oss båda. Både sök och spår går utmärkt men hon tycker personsök är lite jobbigt då figgarna är okända, men det har gått skapligt ändå.

Vill gärna testa på vallning och drag också. Läkerol är verkligen en glad, lättjobbad hund som är positiv till det mesta. Ett plus är att hon tycker det är riktigt skoj att jobba och har bra kontakt.

Uppfödaren ville att vi skulle åka och ställa ut våra hundar. Utställning var något alldeles nytt för mig, hade aldrig ställt ut en hund i hela mitt liv, men det var klart att vi ställde upp. Och det har gått riktigt skapligt. Så vi har fortsatt med utställningar och hittills fått två cert och kommit till BIG-final en gång. Inte så illa för en ovan handler som mig – tycker jag själv i alla fall.

När Läkerol fyllt ett år började det bli dags för MH. Vi genomförde det på Sandvikens BK. Det är mycket kamp i Läkerol men inte ville hon kampa med en främmande karl inte. Hon var mycket trött mentalt så när det var dags för spökena på slutet, då la hon sig bredvid matte och sov. När jag sedan släppte henne lös så sprang hon och gjorde massa annat, hon var totalt ointresserad av och gå fram och hälsa på spöken. Efter diskussion med testledaren bestämde vi att avstå från skotten eftersom hon var så slut mentalt. Ville inte riskera att skrämma henne med skotten och förstöra hunden pga det för resten av hennes liv. Ha en skotträdd hund är ju ingen höjdare. När testet var över då sprang hon fram och ville kampa med karln, då hade ju han varit med oss ett tag men då var ju testet över.

Ja, det var lite om Läkerol och mig. Jag ångrar inte att jag köpte en vit herdehund, hon är verkligen en jättemysig och trevlig hund. Risken finns däremot att det blir en till vit herde här hemma så småningom.

Hoppas vi ses i Köping på Rasspecialen!

Lämna inte din hund i varm bil

TEMPERATUR I BILEN			
Klockslag	Temp ute	Väderlek	Temp i bil
08.30	+14°	skugga	+19°
09.30	+18°	skugga	+38°
10.30	+20°	blandat	+47°
11.10	+20°	sol	+57°
12.00	+23°	sol	+62°
13.30	+22°	sol	+85°

**SVENSKA
KENNELKLUBBEN**
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Mer tips och råd på
www.skk.se

12 smarta regler för hundägare

Vi vill att alla hundägare ska ta ansvar och visa att vi har kontroll på våra hundar! Om de väljer att bara följa våra 12 smarta regler så gör de stor skillnad och blir på ett enkelt sätt den bästa ambassadören för hunden och hundägandet. Att ta ansvar vinner alla på, inte bara vi hundägare utan hela samhället.

- 1. Plocka upp!**
Plocka upp efter din hund – hundbajs och markerande hundar skapar irritation!
- 2. Håll din hund kopplad!**
Visa hänsyn till din omgivning, låt inte din hund springa lös på allmän plats!
- 3. Inga skällande hundar!**
Ingen uppskattar ihållande hundskall!
- 4. Inga jagande hundar!**
Varken vilda eller tama djur ska jagas okontrollerat av din hund!
- 5. Res med din hund på rätt sätt!**
Ta din hund till anvisad plats på allmänna färdmedel! Lämna aldrig din hund i varm eller iskall bil eller kopplad i kofångaren!
- 6. Lämna aldrig din hund kopplad utan tillsyn!**
Din hund kan både skada och skadas. Tillfället gör tjuven!
- 7. Visa hänsyn mot andra hundar!**
Respektera att alla hundar varken vill eller ska hälsa på varandra!
- 8. Visa hänsyn mot andra människor!**
Du och din hund behöver inte ta störst plats i det offentliga rummet!
- 9. Utsätt inte din hund för fyrverkerier!**
Smällare och fyrverkerier kan både skrämma och skada din hund för livet!
- 10. Försäkra din hund!**
Ha din hund försäkrad – det är den värd!
- 11. Behandla din hund med respekt!**
En hund är varken en leksak eller en ascesoar!
- 12. Ägarregistrera din hund!**
Att din hund är id-märkt och ägarregistrerad i DjurID.se är ovärderligt om din hund kommer bort!

Info från SKK

Nu ska husse och matte fostras!

Kanske inte bokstavligt talat men Svenska Kennelklubben, SKK, drar nu igång kampanjen "Skäll inte på hunden" som riktar sig till landets alla hundägare. Kampanjen har som mål att få hundägarna att ta mer ansvar och på så sätt minimera inskränkningar och förbud vad gäller hundägande.

Hundens positiva betydelse glöms lätt bort när det klagas på hundägare som inte sköter sig. Hundbajs väcker irritation och alltför många människor känner sig otrygga när de möter lösspringande hundar. När hundägare inte tar ansvar för sin hund blir konsekvensen att hunden uppfattas som ett problem och lösningen på problemet är förbud och inskränkningar. Svenska Kennelklubben anser att varken politiker eller bostadsföretag ska kunna begränsa vilken ras vi väljer eller var vi får bosätta oss. Men då måste vi hundägare sköta oss och ta vårt ansvar för den hund vi har valt. Det är dags för varje hundägare att bli sin egen ambassadör för hunden, hundägaren och hundägandet. Vi ska tillsammans bevisa att förbud eller några nya lagar inte löser problem.

En miljon kronor har budgeterats för kampanjen under 2013 och kampanjen kommer sannolikt att drivas under flera år framöver.

Målgrupper och samarbetspartner

Kampanjen riktar sig till landets alla hundägare, blivande hundägare, allmänheten, beslutsfattare och opinionsbildare. Vi önskar att så många som möjligt, både inom och utanför organisationen, vill samarbeta med oss. Externt tänker vi göra det med bostadsföretag, djurpoliserna, myndigheter, stadsdelsförvaltningar, privata aktörer och medier. Vårt mål är också att försöka engagera kända hundägare som kan hjälpa oss att föra ut kampanjens budskap.

Sitt, fot och ligg – det lär vi våra hundar – nu är det dags för hundägarna att sitta vackert och lära sig hundägaransvar!

Mer info på: skk.se/hundagande/kampanjer/skall-inte-pa-hunden/

SKÄLL INTE PÅ HUNDEN

TA ANSVAR FÖR DIN HUND - DU GÖR SKILLNAD!

– en kampanj av SVENSKA KENNELKLUBBEN